

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 35.176/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 27 mars 2003, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un projet d'arrêté royal "modifiant, en matière de cotisations et primes patronales et de cotisations et primes personnelles pour la constitution de pensions ou de pensions complémentaires, l'AR/CIR 92", a donné le 14 mai 2003 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.176/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 27 maart 2003 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het KB/WIB 92 op het stuk van de werkgeversbijdragen en -premies en persoonlijke bijdragen en premies voor de vorming van pensioenen of aanvullende pensioenen", heeft op 14 mei 2003 het volgende advies gegeven :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement sur le fait que l'absence du contrôle qu'il appartient au Parlement d'exercer en vertu de la Constitution, a pour conséquence que le Gouvernement ne dispose pas de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*
* * *

Intitulé

Le projet d'arrêté doit être intitulé, dans la version française :

"Arrêté royal modifiant l'arrêté royal d'exécution du Code des Impôts sur les revenus 1992 en matière ...".

L'ordre des mots est ainsi calqué sur le titre néerlandais, qui est préférable, et l'abréviation "AR/CIR 92" doit être exclue dans l'intitulé de l'arrêté.

Cette abréviation usuelle sera néanmoins utilisée dans le présent avis.

.../...

DispositifArticle 2

(article 35 en projet de l'AR/CIR 92)

Paragraphe 1er

Le paragraphe 1er de l'article 35, en projet, serait mieux rédigé comme suit :

" § 1er. La déduction à titre de frais professionnels des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, du Code des impôts sur les revenus 1992 est subordonnée aux conditions suivantes :

- 1° lesdites cotisations et primes patronales doivent ... (la suite comme à la phrase liminaire du 1° du paragraphe 1er de l'article 35, tel que modifié par l'arrêté en projet, à l'exclusion des mots "en exécution");
- 2° lesdites cotisations et primes doivent être payées en exécution :
 - soit d'un règlement ...;
 - (...); (la suite comme au 1° du paragraphe 1er de l'article 35, tel que modifié par l'arrêté en projet);
- 3° les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, du même Code que l'employeur a retenues sur les rémunérations du travailleur, doivent être indiquées annuellement aux fiches individuelles des rémunérations visées à l'article 92, alinéa 1er, sous une rubrique distincte avec la dénomination et l'adresse de l'entreprise ou de l'institution à laquelle elles sont versées;
- 4° le règlement d'assurance de groupe, le contrat d'assurance, le règlement de pension, l'engagement de pension complémentaire ou l'engagement de solidarité doivent stipuler que des avances sur prestations, des mises en gage des droits à la pension ... (la suite comme au 3° du paragraphe 1er de l'article 35, tel que remplacé par l'arrêté en projet);

.../...

- 5° le taux de réversibilité des prestations ... (la suite comme au 5° du paragraphe 1er de l'article 35, tel que modifié par l'arrêté en projet);
- 6° s'il s'agit de cotisations et primes patronales dues en vertu d'engagements collectifs, il faut que ceux-ci soient applicables de manière identique et non discriminatoire à tout le personnel de l'entreprise ou à une catégorie spécifique de ce personnel;"

Cette dernière condition est extraite du paragraphe 2, 1°, de l'article 35, en projet, où elle ne paraît pas à sa place.

Par ailleurs, les 3° et 4° du paragraphe 1er de l'article 35, tels que modifiés par l'arrêté en projet, sont fusionnés dans le texte proposé ci-avant pour le 4°.

Dans la suite de l'article 35, en projet, les renvois au paragraphe 1er, spécialement au 1°, devront, le cas échéant, être adaptés en conséquence.

Paragraphe 2, alinéa 1er

Le paragraphe 2, alinéa 1er, serait mieux rédigé comme suit, compte tenu de la proposition, formulée ci-avant, d'introduire une partie du 1°, en projet, dans le paragraphe 1er :

"La déduction à titre de frais professionnels des cotisations et primes patronales visées au § 1er n'est admise que pendant la durée normale d'activité professionnelle de chaque travailleur et dans la mesure où, par travailleur, lesdites cotisations et primes, majorées des cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, du même Code :

- 1° ne dépassent pas, par année, les montants dus en vertu du règlement d'assurance de groupe, du contrat d'assurance, du règlement de pension, de l'engagement de pension complémentaire ou de l'engagement de solidarité;

- 2° donnent droit à des prestations, participations bénéficiaires comprises, dont le montant, en rente annuelle viagère ou converti en rente annuelle viagère, majoré de la pension légale, n'excède pas 80 % de la rémunération brute annuelle normale du travailleur pendant l'année concernée, multipliée par une fraction qui a pour numérateur ..." (la suite comme au 2° du paragraphe 2 de l'article 35).

Paragraphe 2, alinéas 2 et suivants

Les alinéas 2 et suivants du paragraphe 2 de l'article 35, tels que modifiés ou insérés par l'arrêté en projet, devraient faire l'objet d'un nouveau paragraphe 3.

Paragraphes 3 à 5

En conséquence, les paragraphes 3 à 5 de l'article 35, tels que remplacés ou modifiés par l'arrêté en projet, deviendront les paragraphes 4 à 6.

Au paragraphe 5, qui devient 6, il convient de viser "l'employeur ou l'entreprise", pour couvrir le cas du dirigeant d'entreprise.

Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de ontstentenis van de controle die het parlement krachtens de Grondwet moet kunnen uitoefenen, tot gevolg heeft dat de regering niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*
* *

Opschrift

De afkorting "KB/WIB 92" moet uit het opschrift van het ontwerpbesluit worden geweerd. Voorts schrijve men :

"Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 op het stuk van werkgeversbijdragen en -premies en persoonlijke bijdragen en premies voor de vorming van pensioenen of aanvullende pensioenen".

De gangbare afkorting "KB/WIB 92" wordt wel in het onderhavige advies gebruikt.

DispositiefArtikel 2

(ontworpen artikel 35 van het KB/WIB 92)

Paragraaf 1

Het zou beter zijn het ontworpen artikel 35, paragraaf 1, als volgt te stellen :

"§ 1. De werkgeversbijdragen en -premies bedoeld in artikel 52, 3°, b, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 mogen als beroepskosten worden afgetrokken onder de volgende voorwaarden :

- 1° die werkgeversbijdragen en -premies moeten ... (voorts zoals in de inleidende zin van artikel 35, paragraaf 1, 1°, zoals gewijzigd bij het ontworpen besluit, met uitzondering van de woorden "en zulks ter uitvoering van");
- 2° die bijdragen en premies moeten betaald worden ter uitvoering van :
 - ofwel een reglement ...;
 - (...); (voorts zoals in artikel 35, paragraaf 1, 1°, zoals gewijzigd bij het ontworpen besluit);
- 3° de persoonlijke bijdragen en premies vermeld in artikel 145¹, 1°, van hetzelfde Wetboek, die door de werkgever op de bezoldigingen van de werknemer zijn ingehouden, moeten jaarlijks worden ingeschreven op de individuele loonfiches vermeld in artikel 92, eerste lid, onder een afzonderlijke rubriek, met vermelding van de naam en het adres van de onderneming of instelling waaraan ze zijn gestort;

.../...

- 4° in het reglement van groepsverzekering, het verzekeringscontract, het pensioenreglement, de aanvullende pensioentoezegging en de solidariteitstoezegging moet worden bepaald dat voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening en toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet slechts mogen worden toegestaan om ... te verkrijgen (voorts zoals in artikel 35, paragraaf 1, 3°, zoals vervangen bij het ontworpen besluit);
- 5° de overdraagbaarheidscoëfficiënt van de toekenningen ... (voorts zoals in artikel 35, paragraaf 1, 5°, zoals gewijzigd bij het ontworpen besluit);
- 6° indien het gaat om werkgeversbijdragen en -premies verschuldigd krachtens collectieve toezeggingen, moeten deze op eenzelfde en niet-discriminerende wijze van toepassing zijn op heel het personeel van de onderneming of op een bijzondere categorie van dat personeel;"

Die voorwaarde komt uit het ontworpen artikel 35, paragraaf 2, 1°, waar ze niet lijkt thuis te horen.

Daarenboven worden de onderdelen 3° en 4° van artikel 35, paragraaf 1, zoals gewijzigd bij het ontworpen besluit, samengevoegd in de hierboven voor onderdeel 4° voorgestelde tekst.

Verderop in het ontworpen artikel 35 moeten de verwijzingen naar paragraaf 1, in het bijzonder naar onderdeel 1°, in voorkomend geval dienovereenkomstig worden aangepast.

Paragraaf 2, eerste lid

Paragraaf 2, eerste lid, zou beter als volgt worden gesteld, gelet op het hierboven gedane voorstel om een deel van het ontworpen onderdeel 1° op te nemen in paragraaf 1 :

"De werkgeversbijdragen en -premies vermeld in § 1 mogen slechts als beroepskosten worden afgetrokken tijdens de normale duur van beroepswerkzaamheid van elke werknemer en voorzover per werknemer die bijdragen en premies, verhoogd met de persoonlijke bijdragen en premies genoemd in artikel 145¹ van hetzelfde Wetboek :

- 1° jaarlijks niet hoger zijn dan de bedragen die verschuldigd zijn krachtens het reglement van groepsverzekering, het verzekeringscontract, het pensioenreglement, de aanvullende pensioentoezegging of de solidariteitstoezegging;
- 2° recht geven op toekenningen, winstdeelnemingen inbegrepen, waarvan het bedrag, in jaarlijkse lijfrente of omgezet in jaarlijkse lijfrente, verhoogd met het wettelijk pensioen, niet hoger is dan 80 % van de normale jaarlijkse brutobezoldiging van de werknemer tijdens het betreffende jaar, vermenigvuldigd met een breuk met als teller ..." (voorts zoals in artikel 35, paragraaf 2, 2°).

Paragraaf 2, tweede lid en volgende leden

Het tweede lid en de volgende leden van paragraaf 2 van artikel 35, zoals gewijzigd of ingevoegd bij het ontworpen besluit, zouden een nieuwe paragraaf 3 moeten vormen.

Paragrafen 3 tot 5

Dienovereenkomstig moeten de paragrafen 3 tot 5 van artikel 35, zoals vervangen of gewijzigd bij het ontworpen besluit, de paragrafen 4 tot 6 worden.

.../...

In paragraaf 5, die paragraaf 6 wordt, moet worden verwezen naar "de werkgever of de onderneming", zodat de paragraaf ook betrekking heeft op het geval van de bedrijfsleider.

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Madame
Mevrouw

J. JAUMOTTE,
M. BAGUET,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Monsieur
de Heer

J. KIRKPATRICK,

assesseur de la section de législation,
assessor van de afdeling wetgeving,

Madame
Mevrouw

A.-C. VAN GEERSDAELE,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS